



Bruselj, 17.9.2020
COM(2020) 575 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU,
SVETU, EVROPSKI CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-
SOCIALNEMU ODBORU, ODBORU REGIJ IN EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI**

Letna strategija za trajnostno rast 2021

I. Uvod

Pandemija COVID-19 je potisnila svet v nenadno in globoko recesijo. Kljub odločnemu, usklajenemu in inovativnemu odzivu na nacionalni ravni in ravni EU ostaja veliko negotovosti, zlasti glede tega, kako dolgo bo ta kriza trajala in kako točno bo vplivala na naša življenja in gospodarstva. Zaščititi moramo evropske državljane, njihovo zdravje in delovna mesta ter hkrati zagotoviti pravičnost, odpornost in makroekonomsko stabilnost po vsej Uniji. Čeprav je pandemija prizadela vse države članice, se bodo njeni učinki ter hitrost in moč okrevanja med regijami zelo razlikovali.

V poletni gospodarski napovedi iz leta 2020 je predvideno, da se bo gospodarstvo euroobmočja leta 2020 skrčilo za 8,7 %, leta 2021 pa zraslo za 6,1 %, medtem ko naj bi se gospodarstvo EU leta 2020 skrčilo za 8,3 %, leta 2021 pa zraslo za 5,8 %¹. V drugem četrtletju se je bolj kot kadar koli prej zmanjšala tudi zaposlenost, čeprav precej manj kot bruto domači proizvod, in sicer zaradi izjemne podpore s strani držav članic in EU prek novega instrumenta SURE² in doslej največje prožnosti pri uporabi sredstev kohezijske politike v okviru naložbene pobude v odziv na koronavirus³. Gospodarski obeti so v veliki meri odvisni od razvoja pandemije in omejitev gospodarske aktivnosti za njeno zaježitev. Politična podpora na nacionalni ravni in ravni EU bo ključnega pomena za okrevanje gospodarstva. V zvezi s tem naj bi se obeti za rast in zaposlovanje izboljšali zaradi dogovora Evropskega sveta o naslednjem večletnem finančnem okviru in instrumentu za okrevanje, doseženega 21. julija 2020. Ta zgodovinski dogovor na ravni Unije in držav članic moramo zdaj čim boljše izkoristiti.

Odziv Unije je bil odločen. Zdaj potekajo pogajanja med Evropskim parlamentom in Svetom o naslednjem večletnem finančnem okviru in novem instrumentu za okrevanje, da bi se čim prej zaključilo delo v zvezi z vsemi pravnimi akti. To je treba opraviti do 1. januarja 2021, da se bodo programi pravočasno začeli izvajati. Polna uporaba zmogljivosti proračuna EU je ključnega pomena za hitro in vzdržno okrevanje. Bistveno je tudi, da bodo morale sklepe o virih lastnih sredstev, ko ga bo Svet sprejel, odobriti vse države članice v skladu s svojimi ustavnimi zahtevami, preden si lahko Komisija začne izposojati sredstva na trgih za financiranje programov v okviru instrumenta za okrevanje. Ta pravočasna odobritev je zato zelo pomembna za hiter začetek izvajanja instrumenta za okrevanje.

Mehanizem za okrevanje in odpornost bo eno od glavnih orodij za okrevanje, saj bo v ključnih prvih letih okrevanja zagotovil posojila in nepovratna sredstva v višini 672,5 milijarde EUR, ki bodo razdeljena že ob začetku obdobja podpore, kar je brez primere. Države članice bodo v svoje načrte za okrevanje in odpornost vključile nacionalne načrte reform in naložb, oblikovane v skladu s cilji politik EU, osredotočenih na zeleni in digitalni prehod. Mehanizem bo podpiral prizadevanja držav članic za učinkovito povečanje njihove socialne in ekonomske odpornosti ter s tem potenciala njihovih gospodarstev za rast in ustvarjanje delovnih mest, s čimer se bodo podpirali cilji EU.

¹ European Economic Forecast (Summer 2020), *European Economy – Institutional Paper 132* (julij).

² Uredba Sveta (EU) 2020/672 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19; 100 milijard EUR finančne pomoči v obliki posojil, ki se zagotovijo državam članicam, ki zanjo zaprosijo.

³ CRII in CRII+, Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (EU) 2020/460 z dne 30. marca 2020 in Uredba (EU) 2020/558 z dne 23. aprila 2020.

Mehanizem za okrevanje in odpornost je simbol odločenosti EU, da izzive, s katerimi se sooča, obravnava s skupnim pristopom. Ohranjanje delujočega enotnega trga je bilo ključnega pomena za zagon gospodarstva, skupaj z zagotavljanjem poštene konkurence in preprečevanjem motenj v čezmejnih vrednostnih verigah ter pri prostem pretoku delavcev in blaga. To bo spodbujalo konvergenco k višjim življenjskim standardom in preprečilo izkrivljanje konkurenčnih pogojev med gospodarstvi. Z učinkovitim izvajanjem instrumenta za okrevanje se lahko do leta 2024 poveča rast bruto domačega proizvoda za dodatna 2 % in ustvari 2 milijona delovnih mest, med drugim s pospešitvijo zelenega in digitalnega prehoda⁴. Ocenjuje se, da bo ta dodatna rast sčasoma omogočila samofinanciranje mehanizma za okrevanje in odpornost, in sicer zaradi dodatne aktivnosti in dodatnih davčnih prihodkov za države članice in EU.

Te ukrepe politike EU je treba začeti izvajati čim prej. Dogovor o svežnju ukrepov za okrevanje sicer prispeva k zmanjšanju negotovosti, vendar je za podporo okrevanju ključnega pomena učinkovito izvajanje ukrepov v prihodnjih letih. Unija mora najprej sodelovati z državami članicami, da bi zagotovila viden napredek pri oblikovanju primernih prednostnih reform in naložb v skladu z evropskimi cilji, ter nato zagotoviti njihovo učinkovito izvajanje.

II. Mehanizem za okrevanje in odpornost: uresničevanje cilja EU glede konkurenčne trajnostnosti

Mehanizem za okrevanje in odpornost temelji na cilju EU, da s pomočjo nove strategije za rast, tj. evropskega zelenega dogovora, doseže konkurenčno trajnostnost in kohezijo. Evropa lahko s prehodom na trajnosten in vključujoč gospodarski model, ki ga omogočata splošnejše širjenje in uporaba digitalnih ter čistih tehnologij, prevzame vodilno vlogo pri tej preobrazbi. Namesto da bi se mehanizem za okrevanje in odpornost odmikal od agende, zasnovane pred pandemijo COVID-19, bi moral pospešiti prizadevanja za reševanje obstoječih izzivov in hkrati preprečevati, da bi zaradi krize prišlo do nazadovanja na novih področjih. Vodilna načela, na katerih temeljijo načrti držav članic za okrevanje in odpornost, bi morale še naprej biti štiri razsežnosti, določene v letni strategiji za trajnostno rast za leto 2020, in sicer okoljska trajnost, produktivnost, pravičnost in makroekonomska stabilnost. Te prednostne naloge so v središču evropskega semestra in zagotavljajo, da bo nova agenda za rast kar najbolj koristila ljudem in planetu.

Konkurenčna trajnostnost in odpornost sta dve plati iste medalje; to je izpostavila kriza zaradi COVID-19. Odpornost ni le sposobnost vzdržati in spoprijeti se z izzivi, ampak tudi zagotavljanje, da prehodi potekajo na vzdržen, pravičen in demokratičen način⁵. Manj odporne države članice EU in manj odporni sektorji se težje spopadajo s krizo in odzivajo nanjo. Brez ustreznega odziva bo to tudi v prihodnjih letih in desetletjih vplivalo na njihova gospodarstva in družbe. Razlike v odpornosti v EU vplivajo tudi na socialno, ekonomsko in teritorialno kohezijo, konvergenco v euroobmočju in učinkovitost enotne denarne politike. Z zagotavljanjem obsežne finančne podpore za javne naložbe in reforme ter spodbujanjem kohezije in konvergence bo mehanizem za okrevanje in odpornost povečal odpornost gospodarstev in družb držav članic ter jih bolje pripravil na prihodnost. Povečati je treba tudi

⁴ COM(2020) 456 final.

⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu, Poročilo o strateškem predvidevanju za leto 2020 – Načrtovanje poti k odpornejši Evropi.

odpornost nekaterih ključnih dobavnih verig, zlasti v sektorjih, ki so najbolj izpostavljeni zunanjim pretresom.

Mehanizem za okrevanje in odpornost bo pomagal odpraviti škodo, ki jo je povzročila kriza, in ustvariti boljši jutri za prihodnje generacije. To današnje večje zadolževanje je nujno potrebno za obravnavanje izzivov, s katerimi se bodo soočale prihodnje generacije. Obsežne naložbe, ki so potrebne za zagon gospodarstva, morajo olajšati breme, ki ga bodo te generacije nosile, ne pa jim naložiti še težjega. Zato mora mehanizem za okrevanje in odpornost oblikovati in zgraditi bolj trajnostno, odpornejšo in pravičnejšo Evropo za prihodnje generacije v skladu s cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj.

Reševanje podnebne in okoljske krize je najpomembnejši izziv našega časa in priložnost za trajnostno okrevanje naših gospodarstev. Za ohranitev zdravja, blaginje in dobrega počutja ljudi v Evropi in po vsem svetu so potrebni nujni in trajni ukrepi vseh družbenih akterjev. Evropski zeleni dogovor je naša politična zaveza in odgovor na ta izziv. To je tudi evropska strategija za rast, katere cilj je preoblikovati EU v pravično in uspešno družbo s konkurenčnim in z viri gospodarnim gospodarstvom. Gospodarski odziv na krizo zaradi COVID-19 je edinstvena priložnost za pospešitev zelenega prehoda. Za premagovanje te krize bodo potrebne obsežne naložbe in pomembne reforme, ki jih bo v veliki meri podpiral mehanizem EU za okrevanje in odpornost. Za zeleni prehod so potrebne reforme za usmerjanje javnih in zasebnih naložb v podnebne in okoljske ukrepe ter korenite spremembe naših različnih politik. Poleg odpravljanja kratkoročne škode, ki jo je povzročila kriza, morajo zato naši instrumenti za okrevanje gospodarstva tudi usmeriti na pravo pot k dolgoročni trajnostni rasti in zaposlovanju, da bi do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost in ločili gospodarsko rast od rabe virov. To je ključna priložnost za posodobitev tradicionalnih industrijskih modelov in naložbe v inovativne zelene tehnologije ter bolj trajnostno in digitalno infrastrukturo, s čimer bi pospešili prehod na bolj trajnostno, odpornejšo in bolj vključujočo Evropo. Ker zasebna potrošnja predstavlja več kot polovico bruto domačega proizvoda EU, bo spodbujanje bolj trajnostnih vzorcev potrošnje ključnega pomena za takšno preobrazbo.

Digitalni prehod je ključnega pomena za povečanje socialne in ekonomske odpornosti EU in držav članic, krepitev njihovega potenciala za trajnostno rast in večje ustvarjanje delovnih mest. Pandemija COVID-19 je pospešila trende v smeri digitalne preobrazbe: države članice so sprejele ukrepe za okrepitev digitalne infrastrukture, omogočile spletno izobraževanje ali podprle MSP pri prizadevanjih za digitalizacijo. Vendar je kriza razkrila tudi pomanjkljivosti in ranljivosti. Še vedno so prisotne razlike v zvezi z digitalizacijo gospodarstev in družb. Preostale ovire in neenakomeren dostop do infrastrukture še naprej upočasnjujejo napredek in Evropa ostaja pri številnih ključnih digitalnih zmogljivostih ali storitvah v veliki meri odvisna od drugih regij. Razvoj v preobrazbo in prihodnost usmerjene strategije raziskav, inovacij in razširjanja na podlagi evropskega znanstvenega in tehnološkega znanja je edini način za zagotovitev rasti produktivnosti in konkurenčnosti Evrope ter s tem ohranitev njene tehnološke suverenosti, ki je ključen vidik njene odprte strateške avtonomnosti.

Pandemija COVID-19 je pokazala, da je nujno treba obravnavati izzive, ki že dolgo časa vplivajo na družbeno pravičnost. Ti vključujejo pripravljenost in odpornost nacionalnih zdravstvenih sistemov in sistemov socialne zaščite ter enak dostop do cenovno dostopnega in kakovostnega zdravstvenega varstva, dolgotrajne oskrbe in sistemov otroškega varstva,

demografske spremembe ter izzive, ki izhajajo iz globalizacije ali digitalnega in zelenega prehoda. Izzivi, ki jih je treba obravnavati, lahko zajemajo področja, kot so zaposlovanje, znanja in spretnosti ter izobraževanje, zlasti za obravnavanje vse večjih neenakosti in podporo tistim, ki jih je kriza najbolj prizadela, kot so mlade generacije, ženske in ranljive skupine. Pandemija COVID-19 je pokazala tudi, da je treba ustvariti pravičnejše in bolj trajnostno poslovno okolje ter ponovno razmisliti o delovnih pogojih v številnih sektorjih. Podaljšanje ukrepov zapore je spodbudilo uporabo spletnih storitev in e-trgovine, kar se bo verjetno nadaljevalo. Vendar v spletnem okolju trenutno prevladuje nekaj velikih akterjev, ki imajo vedno večjo tržno moč in mobilno davčno osnovo, kar včasih škodi številnim manjšim evropskim podjetjem in njihovim možnostim za začetek poslovanja in širitev na enotnem trgu. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti podpornim sektorjem, ki imajo ključno vlogo v naših demokracijah, zlasti medijskemu sektorju, kjer je treba podporo zagotavljati na način, ki spoštuje in spodbuja svobodo in pluralnost medijev. Podpreti je treba tudi regije, industrije in delavce, ki jih je zeleni prehod najbolj prizadel, ter ublažiti socialno-ekonomske učinke prehoda. To je potrebno za zagotovitev enakih in pravičnih priložnosti za ljudi in gospodarstvo.

Od finančne in gospodarske krize leta 2008 je ekonomska in monetarna unija veliko odpornejša za soočanje s krizami, vendar se pojavljajo novi izzivi za makroekonomsko stabilnost. Kriza zaradi COVID-19 se zelo razlikuje od finančne krize leta 2008; ima neposredne negativne učinke na gospodarsko aktivnost in bi lahko vplivala na makroekonomsko stabilnost, kar je treba obravnavati s hitrim in odločnim ukrepanjem. Obstoječa neravnovesja se lahko še poslabšajo, pojavljajo pa se tudi nova. Zato je glavna prednostna naloga spodbujanje odpornega okrevanja. Potrebna bosta stalno spremljanje in pazljivost, države članice pa bi morale nastajajoča neravnovesja odpraviti z reformami, ki povečujejo ekonomsko in socialno odpornost. Mehanizem za okrevanje in odpornost bo državam članicam pomagal pri reševanju ekonomskih in socialnih izzivov, s katerimi se soočajo. Države članice bi morale v letu 2021 še naprej preudarno izkoriščati fiskalno prožnost za podporo gospodarstvu. Javne finance bodo imele vlogo pri zagotavljanju spodbud za trajnostno in vključujočo rast, gospodarske stabilnosti ter sposobnosti podpiranja povpraševanja in zagotavljanja pomoči v času, ko je to potrebno. Pandemija COVID-19 močno obremenjuje gospodarsko aktivnost, kar negativno vpliva na javni in zasebni dolg. Ko bodo gospodarske razmere to dopuščale, bo treba začeti izvajati fiskalne politike, usmerjene v doseganje preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev, ter hkrati spodbujati naložbe, dvojni prehod in socialno vključenost.

Za konkurenčno trajnostnost sta potrebna odprtost in močan enotni trg. Za zagotovitev uspešnega izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost je potrebno sodelovanje zasebnih zainteresiranih strani in vlagateljev. Javna sredstva ne bi smela nadomeščati ali izrivati zasebnih vlagateljev, temveč po potrebi dopolnjevati in usmerjati zasebne naložbe, tj. kadar zaradi sistemskih pomanjkljivosti, nedelovanja trga ali škode zaradi izbruha COVID-19 in posledične gospodarske krize trg sam ne more okrevati in uresničiti ciljev politike. Za spodbujanje inovacij in pospešitev okrevanja je treba na enotnem trgu ohraniti enake konkurenčne pogoje.

III. Ključna načela, na katerih temeljijo načrti za okrevanje in odpornost: določanje prednostnih nalog za države članice

Evropski semester zagotavlja dobro uveljavljen okvir za usklajevanje ekonomskih politik in politik zaposlovanja, ki vodi Unijo in države članice skozi izzive, povezane z okrevanjem in dvojnimi prehodom. Načrti držav članic za okrevanje in odpornost bi morali učinkovito obravnavati izzive politik, določene v priporočilih za posamezne države, ki jih sprejme Svet. V našem skupnem interesu bo, da potrebe po reformah in naložbah obravnavamo hkrati; te morajo delovati skupaj, da se bodo medsebojno podpirale.

Načrti za okrevanje in odpornost bodo morali odražati ustrezne izzive v posameznih državah in biti usklajeni s prednostnimi nalogami EU. To vključuje priporočila, naslovljena na posamezne države članice v zadnjih letih, zlasti v semestrskih ciklih 2019 in 2020. Države članice bi se morale pri pretvorbi teh priporočil v specifične reforme in naložbe osredotočiti na tiste izzive in prednostne naloge, ki bodo imeli najtrajnejši učinek in bodo okrepili potencial za rast, ustvarjanje delovnih mest, zdravstvene sisteme, ekonomsko in socialno odpornost ter regionalno kohezijo države članice. Hkrati bodo morale reforme in naložbe spoštovati načelo neškodovanja, pri čemer se bo v čim večji meri kot referenca uporabljala uredba EU o taksonomiji⁶.

Zeleni prehod

Vsi nacionalni načrti za okrevanje in odpornost bodo morali biti močno osredotočeni na reforme in naložbe, ki podpirajo zeleni prehod. Za izpolnitev zaveze Evropskega sveta, da se doseže cilj 30-odstotne vključitve podnebnih ukrepov tako v večletnem finančnem okviru kot pri instrumentu za okrevanje, bo moral vsak načrt za okrevanje in odpornost vključevati najmanj 37 % odhodkov, povezanih s podnebnimi ukrepi.

Evropa si prizadeva za podnebno nevtralnost do leta 2050 in bo znatno povečala svoje ambicije glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030. Da bi dosegli podnebni cilj glede zmanjšanja emisij za 55 % do leta 2030 v primerjavi z ravnmi iz leta 1990, bi morale države članice predstaviti reforme in naložbe v podporo zelenemu prehodu na področju energije, prometa, razogljičenja industrije, krožnega gospodarstva, upravljanja voda in biotske raznovrstnosti. To je tudi v skladu s ključnimi področji naložb, določenimi v okviru evropskega semestra. Pri tem bi morale države članice graditi na svojih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, v katerih določajo svoje nacionalne prispevke k skupnim podnebnim in energetskim ciljem na ravni EU, ter orisati reforme in naložbe, ki jih nameravajo izvesti v obdobju 2021–2030 za njihovo uresničenje. Komisija bo oktobra letos predstavila posamezne ocene nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov vseh držav članic, ki bodo zagotovile pomembne smernice, na katere se bodo lahko države članice oprle pri pripravi načrtov za okrevanje in odpornost.

Države članice bi morale pospešiti zmanjševanje emisij s hitrim uvajanjem energije iz obnovljivih virov in vodika ter okrepljenimi ukrepi za energijsko učinkovitost stavb. V okviru načrtov za okrevanje in odpornost bi se morale države članice osredotočiti na najbolj

⁶ Uredba (EU) 2020/852.

zrele in inovativne projekte, da bi pospešile uvajanje energije iz obnovljivih virov. Programi prenove stavb bodo bistvenega pomena za podporo okrevanju gospodarstva, in sicer z ustvarjanjem delovnih mest v gradbenem sektorju, prihranki pri računih za energijo, bolj zdravimi življenjskimi razmerami in manjšo energijsko revščino. Komisija bo podprla različna prizadevanja za pospešitev prenove stavb, da bi se letna stopnja prenove obstoječih stavb vsaj podvojila, zlasti prek pobude „val prenove“. Te naložbe bi morale spremljati potrebne regulativne reforme, ki bi omogočile take naložbe in zagotovile, da bodo trajnostne.

Okrevanje lahko močno podprejo tudi naložbe v trajnostno mobilnost. Ukrepi v zvezi s prometom lahko znatno zmanjšajo emisije toplogrednih plinov in izboljšajo kakovost zraka, hkrati pa spodbujajo rast produktivnosti. Države članice bi morale pri oblikovanju nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost razmisliti o ukrepih, kot so naložbe v javni prevoz in infrastrukturo, ki podpirajo prehod na bolj trajnostno in pametno mobilnost, vključno s celovitimi in učinkovitimi evropskimi multimodalnimi omrežji ter nadgradnjo omrežij vseevropskega prometnega omrežja za potniški in tovorni promet. Za doseg tega cilja so ključne tudi reforme in naložbe za povečanje povpraševanja po brezemisijskih in nizkoemisijskih vozilih ter pospešitev izgradnje polnilne in oskrbovalne infrastrukture. To bi bilo treba dopolniti z naložbami v nizkoogljicne energetske tehnologije in vrednostne verige, vključno z vodikom ali baterijami, ter v trajnostno energetske infrastrukturo. Za podporo temu trendu bo zlasti pomembna reforma okoljskih spodbud v obliki obdavčitve vozil in goriv. V strategiji Komisije za trajnostno in pametno mobilnost, ki naj bi bila sprejeta pred koncem leta 2020, bodo dodatno obravnavane priložnosti v prometnem sektorju.

Države članice bi morale sprejeti tudi ukrepe za spodbujanje bolj krožnega gospodarstva, izboljšanje okoljske infrastrukture ter zaščito in obnovo biotske raznovrstnosti. Krožno gospodarstvo ustvarja lokalna in trajnostna delovna mesta s preprečevanjem nastajanja odpadkov, njihovo ponovno uporabo, popravilom, ponovno izdelavo in recikliranjem. Povečuje odpornost EU in njeno odprto strateško avtonomnost z razvojem z digitalnimi tehnologijami podprtih inovativnih poslovnih modelov za povečanje učinkovite uporabe virov in sekundarnih surovin. Izboljšanje okoljske infrastrukture, zlasti za ravnanje z odpadki in upravljanje voda ter zmanjšanje onesnaževanja, varuje zdravje in dobro počutje državljanov pred tveganji in vplivi, povezanimi z okoljem. Zaščita in obnova biotske raznovrstnosti in naravnih ekosistemov ter zagotavljanje trajnostnih prehranskih sistemov so ključni za povečanje ponorov ogljika, okrepitev odpornosti ter preprečevanje nastanka in širjenja prihodnjih izbruhov. To bo ustvarilo tudi nove gospodarske priložnosti na podeželskih območjih z bolj trajnostno rabo zemljišč.

Države članice bodo morale upoštevati tudi potrebo po zagotavljanju socialno kot tudi na splošno pravičnega prehoda na vseh področjih zelene politike. To zlasti pomeni, da bi bilo treba nacionalne načrte za okrevanje in odpornost v celoti pripraviti v skladu s predlaganimi območnimi načrti za pravični prehod v okviru mehanizma za pravični prehod.

Digitalni prehod in produktivnost

Države članice bi morale v svojih načrtih za okrevanje in odpornost zagotoviti visoko raven ambicij v zvezi z digitalnim prehodom. Mehanizem za okrevanje in odpornost je

edinstvena priložnost za spodbujanje digitalne preobrazbe vseh gospodarskih in socialnih sektorjev, vključno z javnimi storitvami. Za zagotovitev učinkovitega izvajanja Komisija predlaga, da vsak načrt za okrevanje in odpornost vključuje vsaj 20 % odhodkov, povezanih z digitalnim področjem.

Države članice bi se morale osredotočiti na tiste reforme in naložbe, ki izboljšujejo povezljivost. To na primer vključuje spodbujanje in omogočanje široke uvedbe omrežij zelo visoke zmogljivosti, vključno s povezljivostjo 5G in gigabitno povezljivostjo med mestnimi in podeželskimi gospodinjstvi ter velikimi prometnimi koridorji, v skladu s cilji EU glede povezljivosti 5G in gigabitne povezljivosti do leta 2025. Te naložbe so pomembne za premostitev digitalnega razkoraka, hkrati pa preprečujejo izrivanje zasebnih naložb v primerih, ko trg dobro deluje. Kot je navedeno v dokumentu o instrumentu za okrevanje, bo hitra uvedba omrežij zelo visoke zmogljivosti, vključno z omrežjem 5G in optičnimi omrežji, imela pozitivne učinke prelivanja na celotno družbo. Naložbe vključujejo zagotavljanje ustrezne pasovne širine in pokritosti za sektorje, ki so bistveni za okrevanje in odpornost, kot so kmetijstvo, promet, zdravstvo in izobraževanje. Prav tako bodo s podporo za izgradnjo infrastrukture, ki bo potrebna za prihodnje aplikacije in postopke, pomagale krepiti odprto strateško avtonomnost Evrope in hkrati izkoristiti prednosti odprtega gospodarstva.

Razvoj digitalnih znanj in spretnosti na vseh ravneh je pogoj za zagotovitev, da lahko vsi Evropejci sodelujejo v družbi in imajo koristi od digitalnega prehoda. Za to bodo potrebne reforme na področju osnovnega in visokošolskega izobraževanja, znanj in spretnosti ter vseživljenjskega učenja, da bi podprli trg dela v prehodu ter razvili in uvedli ključne digitalne tehnologije in oblikovali digitalno prihodnost Evrope. Da bi preprečili digitalni razkorak, bi bilo treba podpirati enakost pri dostopu do digitalne infrastrukture, opreme ter znanj in spretnosti. Preoblikovanje javne uprave, vključno z digitalizacijo pravosodnih sistemov, z uporabo novih generacij digitalnih orodij bo izboljšalo upravne postopke ter olajšalo spletno interakcijo z državljanji in podjetji. Digitalizacijo podjetij bi bilo treba pospešiti s trajnostnim uvajanjem digitalnih rešitev in digitalno preobrazbo, odporno na kibernetične grožnje, v vseh sektorjih. Razvoj digitalnih rešitev bo ključno gonilo zelenega prehoda.

Načrti za okrevanje in odpornost bi morali biti osredotočeni tudi na vzpostavitev in uporabo vrhunskih digitalnih zmogljivosti. Reforme in naložbe, ki omogočajo razvoj umetne inteligence, visokozmogljivostnega računalništva, kibernetične varnosti, kvantnih tehnologij in infrastruktur, varne povezljivosti, mikroelektronike in elektronskih komponent, infrastrukture in storitev v oblaku, vesoljskih storitev ali blokovnih verig, so edinstvena priložnost za dolgoročno povečanje produktivnosti in zagotovitev vodilnega položaja Evrope v teh globalno konkurenčnih sektorjih. Za okrepitev odprte strateške avtonomnosti EU lahko mehanizem za okrevanje in odpornost državam članicam pomaga pri izvajanju naložb in reform v teh ključnih sektorjih njihovih gospodarstev.

Pravičnost

Proces okrevanja in prehoda mora biti pravičen za vse Evropejce, da bi preprečili vse večje neenakosti, zagotovili podporo iz vseh delov družbe in prispevali k socialni, ekonomski in teritorialni koheziji. Mehanizem za okrevanje in odpornost bo državam

članicam pomagal pri reševanju strukturnih izzivov, ki so bili ugotovljeni že več let nazaj v okviru evropskega semestra in ki jih je kriza zaradi COVID-19 še povečala. Čeprav so programi skrajšanega delovnega časa pomagali omejiti vpliv krize na zaposlenost, se razmere na trgu dela slabšajo, brezposelnost pa naj bi se močno povečala v več sektorjih in delih Evrope. Posebno pozornost je treba nameniti položaju mladih. Storititi je treba vse, da se preprečita vztrajna brezposelnost in socialna izključenost ter olajša prilagajanje trga dela, ki je potrebno za zeleni in digitalni prehod. Pomembno bo tudi spodbujati konvergenco in izboljšati odpornost regij, zlasti za zmanjšanje razlik med območji.

Države članice bi morale ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic sprejeti ukrepe za zagotovitev enakih možnosti, vključujočega izobraževanja, poštenih delovnih pogojev in ustrezne socialne zaščite. Zeleni in digitalni prehod skupaj z demografskimi spremembami zahteva ponovni razmislek o današnjih sistemih socialne zaščite in trgih dela. Poleg mladih je kriza nesorazmerno prizadela ženske in prikrajšane skupine, kot so nizko usposobljeni in invalidi ter pripadniki rasnih ali etničnih manjšin. Za to bodo potrebna znatna prizadevanja za olajšanje njihovega dostopa do trga dela, na primer z obravnavanjem segmentacije trga dela v številnih državah članicah, krepitvijo aktivnih politik trga dela, pa tudi zagotavljanjem, da postanejo izobraževalni sistemi bolj vključujoči. V zvezi s tem je zlasti pomemben enakopraven dostop do visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja za prikrajšane skupine, saj je socialno-ekonomsko ozadje trenutno najpomembnejši dejavnik, ki določa učne rezultate otrok in mladih.

Različne oblike neenakosti omejujejo rast in socialno kohezijo. Zagotavljanje enakega dostopa do izobraževanja, kakovostno zdravstveno varstvo in krepitev dolgotrajne oskrbe bodo vse pomembnejši tudi zato, ker bodo polni učinki COVID-19 na javno zdravje trajali več let. Zagotavljanje visokokakovostnih zdravstvenih storitev, ki so fiskalno vzdržne, cenovno ugodne in dostopne, prispeva k zdravi in odporni družbi ter k zagotavljanju produktivne delovne sile. Obravnavati je treba tudi vztrajno visoke razlike v stopnji zaposlenosti in plačah med moškimi in ženskami. V zvezi s tem je ključnega pomena ustrezna podpora učinkovitim politikam usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, zagotavljanju dostopa do kakovostnega otroškega varstva, shemam dohodkovne podpore ter reformam davčnih sistemov in sistemov socialnih prejemkov, ki podpirajo ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in zmanjšujejo odvrčanje od dela. Take neenakosti se lahko zmanjšajo z reformami sistema socialne zaščite, pa tudi reformami davčnega sistema, na primer s prenosom davčne obremenitve z dela na davke, ki so manj izkrivljajoči.

Makroekonomska stabilnost

Države članice bi morale v letu 2021 še naprej zagotavljati ciljno usmerjeno in začasno fiskalno podporo z aktivacijo splošne odstopne klavzule, pri tem pa na srednji rok ohranjati fiskalno vzdržnost. Z nujnega odzivanja za zagotavljanje varnosti bi se morale postopoma preusmeriti na ukrepe, ki omogočajo prerazporeditev sredstev in podpirajo okrevanje. Ko bodo gospodarske razmere to omogočale, bi morale biti fiskalne politike osredotočene na doseganje preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanje vzdržnosti dolga ob krepitvi naložb. Postopno obnavljanje fiskalnih blažilnikov bo pomembno, da bomo pripravljeni na prihodnje krize. Aktivacija splošne odstopne klavzule ne pomeni ustavitve postopkov Pakta za stabilnost in rast.

Izboljšanje kakovosti javnih financ bo pomembno za spodbujanje potenciala za rast in gospodarske preobrazbe. Zaradi doslej najobsežnejših fiskalnih svežnjev, sprejetih v državah članicah, in vse večje vloge javnega sektorja v gospodarstvu je zelo pomembno, da so javne uprave uspešne in učinkovite. Države članice, ki zagotavljajo dobro finančno upravljanje javnih financ, si bodo po krizi hitreje opomogle. Javni odhodki bodo morali podpirati zeleni in digitalni prehod, tudi z zelenimi in digitalnimi javnimi naročili ter pripravljanjem zelenih proračunov. Poleg tega bodo oblikovanje cen ogljika in okoljski davki pomembni okoljski in fiskalni instrumenti za doseganje zelenega prehoda. Povečanje zasebnega financiranja bo imelo ključno vlogo pri izkoriščanju vzvoda, ki ga omogočajo javna sredstva, mobilizirana za okrevanje, na primer z nadaljnjim poglobljanjem unije kapitalskih trgov, lokalnimi kapitalskimi trgi in trajnostnim financiranjem.

Potrebni so ustrezni ukrepi za zagotovitev obvladovanja razvoja zasebnega dolga. Kriza zaradi COVID-19 vpliva na zaposlovanje in dobičkonosnost podjetniškega sektorja. Zasebni dolg se povečuje, obeti za pravočasno odplačilo neporavnane dolga pa se slabšajo. Glede na navedeno bo pomembno zagotoviti primerne pogoje za zagotovitev hitrih in učinkovitih pravnih sredstev, tudi pri insolvenčnih okvirih, hkrati pa zagotoviti, da bo posojanje podjetjem in gospodinjstvom še naprej v skladu z dobrimi praksami, o katerih so se dogovorili finančni sektor, potrošniki in podjetja.

IV. Spodbujanje reform in naložb v podporo močnemu okrevanju: vodilni evropski projekti

Čeprav bodo načrti odražali konkretne razmere v vsaki državi članici, obstajajo nekateri skupni izzivi, ki zahtevajo usklajene naložbe in reforme. Mehanizem za okrevanje in odpornost je priložnost za oblikovanje vodilnih evropskih projektov z oprijemljivimi koristmi za gospodarstvo in državljane po vsej EU. Ti vodilni projekti bi morali obravnavati področja, ki so skupna vsem državam članicam, zahtevajo znatne naložbe, ustvarjajo delovna mesta in rast ter so pomembna za dvojni prehod. Komisija državam članicam močno priporoča, da v svoje načrte za okrevanje in odpornost vključijo naložbe in reforme na spodaj navedenih področjih. Izvajanje teh vodilnih projektov bo zagotovilo uspešno okrevanje Evrope; s tem bo Evropa postala digitalna in okolju prijaznejša celina, povečala pa se bo tudi kohezija med državami članicami.

1. **Zagnati** – čiste tehnologije, ki bodo kos izzivom prihodnosti, bi bilo treba obravnavati prednostno, pospešiti pa bi bilo treba tudi razvoj in uporabo obnovljivih virov energije ter njihovo vključevanje prek posodobljenih omrežij in večje medsebojne povezljivosti. Ta vodilni projekt bo postavil temelje za vodilne trge vodika v Evropi in povezano infrastrukturo. Njegov cilj je podpreti gradnjo in sektorsko integracijo skoraj 40 % od 500 GW proizvodnih zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov, potrebnih do leta 2030, namestitev za 6 GW elektrolizatorskih zmogljivosti ter proizvodnjo in prevoz milijona ton obnovljivega vodika po vsej EU do leta 2025.
2. **Prenoviti** – izboljšanje energijske učinkovitosti ter učinkovite rabe virov pri javnih in zasebnih stavbah bo znatno prispevalo k doseganju podnebnih ciljev EU, ustvarilo veliko lokalnih delovnih mest v vseh državah članicah ter spodbudilo digitalni razvoj s

pametnim bivanjem in pametnim merjenjem. Projekt bo do leta 2025 prispeval k podvojitvi stopnje prenove stavb in spodbujanju temeljite prenove.

3. **Napolniti** – s spodbujanjem čistih tehnologij, ki bodo kos izzivom prihodnosti, da bi se pospešila uporaba trajnostnih, dostopnih in pametnih prometnih sistemov ter polnilnih in oskrbovalnih mest, ter razširitvijo javnega prevoza bodo evropska mesta in regije postali čistejši, poleg tega pa bo to tudi pospešilo prehod industrije in prispevalo k doseganju pariških podnebnih ciljev. Cilj vodilnega projekta bo do leta 2025 zgraditi prvega od treh milijonov polnilnih postaj, potrebnih do leta 2030, in polovico od 1 000 potrebnih vodikovih postaj.
4. **Povezati** – državljani in podjetja v Evropi bi morali imeti dostop do hitrih širokopasovnih storitev. Trenutno ima le 44 % gospodinjstev dostop do omrežij zelo visoke zmogljivosti, ki lahko zagotovijo vsaj gigabitno povezljivost, pri čemer je na podeželskih območjih pokritost znatno manjša. Hitra uvedba hitrih širokopasovnih storitev v vseh regijah in gospodinjstvih, vključno z optičnimi omrežji in omrežji 5G, ter razvoj komunikacije s kvantno kriptografijo bosta bistvenega pomena za zagotovitev čim širše ozemeljske pokritosti na območjih, ki jih trg ne pokriva, hkrati pa tudi za ohranjanje odprte strateške avtonomnosti EU. Medtem ko se pričakuje, da bodo mestna območja in glavne kopenske prometne poti hitreje pokriti zaradi zasebnega financiranja, bi moral mehanizem za okrevanje in odpornost zagotoviti, da bo do leta 2025 za vsa območja na voljo kar najširša neprekinjena pokritost z omrežji 5G.
5. **Modernizirati** – osebne izkaznice EU in ključne digitalne javne storitve bi morale biti posodobljene in dostopne vsem. Varna elektronska identifikacija in avtentikacija po vsej EU pri komunikaciji z vladami in zasebnimi akterji ter dostop do njihovih storitev bosta državljanom omogočila nadzor nad njihovo spletno identiteto in podatki ter dostop do spletnih digitalnih storitev. Z digitalizacijo javne uprave in storitev se bo povečala njihova učinkovitost. To vključuje tudi pravosodje in zdravstveni sistem. Države članice bi morale do leta 2025 zagotoviti evropsko digitalno osebno izkaznico (e-ID), javne uprave pa bi morale zagotavljati interoperabilne, prilagojene in uporabniku prijazne digitalne javne storitve.
6. **Povečati** – digitalni prehod EU je odvisen od povečanja evropskih zmogljivosti industrijskih podatkovnih oblakov in zmožnosti razvoja najmočnejših, najsodobnejših in trajnostnih procesorjev. Cilj vodilnega projekta bo do leta 2025 podvojiti proizvodnjo polprevodnikov v Evropi, da se izdelajo desetkrat bolj energijsko učinkoviti procesorji. To na primer omogoča hitro uporabo povezanih avtomobilov in podvojitev deleža podjetij EU, ki uporabljajo napredne storitve v oblaku in masovne podatke (s sedanjih 16 %).
7. **Preusposabljanje in izpopolnjevanje** – naložbe v preusposabljanje in izpopolnjevanje so osrednjega pomena za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu, krepitev potenciala

za inovacije in rast, spodbujanje ekonomske in socialne odpornosti ter zagotavljanje kakovostnega zaposlovanja in socialne vključenosti. Naložbe in reforme bi se morale osredotočiti na digitalna znanja in spretnosti ter izobraževanje in poklicno usposabljanje za vse starosti. Leta 2019 42 % Evropejcev še vedno ni imelo vsaj osnovnih digitalnih znanj in spretnosti. Do leta 2025 bi se moral delež Evropejcev z osnovnimi digitalnimi znanji in spretnostmi, starih od 16 do 74 let, povečati na 70 %. Izobraževalne sisteme je treba še naprej prilagajati izzivom 21. stoletja. Države članice bi morale zagotoviti, da se digitalna usposobljenost učencev bistveno izboljša, da se delež učencev, starih od 13 do 14 let, ki dosegajo slabe rezultate na področju računalniške in informacijske pismenosti, zmanjša na manj kot 15 %. Države članice bi morale posebno pozornost nameniti prikrajšanim skupinam, ženskam in zlasti mladim, ki vstopajo na trg dela, in sicer z ustvarjanjem kakovostnih zaposlitvenih možnosti, podpiranjem ustrezne ponudbe vajeništev ter krepitevijo poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Do leta 2025 bi morali biti vsaj štirje od petih diplomantov poklicnega izobraževanja in usposabljanja zaposleni, trije od petih pa bi se morali usposablјati na delovnem mestu.

Ustvarjanje pravih pogojev za hitro izvedbo naložbenih projektov je ključnega pomena za čim prejšnjo zagotovitev podpore za okrevanje. Ključna prednostna naloga za hitro izvedbo naložb je opredelitev ozkih grl in razlogov zanje v državah članicah in na ravni EU. Ovire, ki lahko pomenijo tveganje za naložbene projekte, se pojavljajo v številnih oblikah. Segajo lahko od upravnih bremen pri ustanovitvi podjetja do pomanjkanja usposobljene delovne sile, visoke stopnje obdavčitve ali zapletenih davčnih sistemov, davčnih utaj, restriktivne sektorske zakonodaje ali dolgotrajnih sodnih postopkov. Uspešno izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost je odvisno od učinkovitega odpravljanja naložbenih ovir in izboljšanja poslovnega okolja. To ponovno kaže na pomen podpiranja naložbenih politik z dopolnilnimi strukturnimi reformami.

Države članice bi se morale osredotočiti na naložbe, ki koristijo enotnemu trgu. Čezmejni projekti in projekti, ki vključujejo več držav, so bistveni za spodbujanje nekaterih vrst naložb, na primer energetske povezovalne vodov, prometnih omrežij ali v prihodnost usmerjenih digitalnih in zelenih projektov, ki bodo zagotovili oprijemljive koristi za enotni trg. Komisija bo imela aktivno vlogo pri zagotavljanju, da so projekti, ki vključujejo več držav, odprti za vse zainteresirane države članice, da bi čim bolj povečali njihov potencial za povezovanje vrednostnih verig, okrepili odpornost industrijskih ekosistemov in poglobili enotni trg, ter v skladu s cilji ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, za katere si prizadeva instrument. Za projekte, ki vključujejo več držav, in čezmejne projekte, zlasti tiste, ki vključujejo druge programe EU, bi bilo koristno učinkovito usklajevanje, ki ga je Komisija pripravljena zagotoviti. Številni od teh projektov bodo tudi okrepili strateško avtonomnost evropskega gospodarstva.

Države članice morajo povečati sposobnost črpanja sredstev EU na nacionalni ravni. V ta namen bi se morale osredotočiti na tista priporočila za posamezne države, ki so pomembna za pospešitev izvajanja reform in povezanih naložb. Za poslovno okolje države članice so pomembni spoštovanje načela pravne države in dobro upravljanje, učinkovite institucije, neodvisni in učinkoviti pravosodni sistemi, kakovostne javne uprave, trdni okviri za boj proti korupciji, pranju denarja in goljufijam, učinkovito izvajanje javnih naročil, uspešni

insolvenčni okviru in učinkoviti davčni sistemi. Vsi ti vidiki lahko vplivajo na naložbene odločitve in na hitrost, s katero se vpleteni akterji odločajo za naložbene projekte. Pospešiti bi bilo treba tudi delo na ravni EU v zvezi s pravnimi in postopkovnimi vidiki, da bi dopolnili prizadevanja držav članic, zlasti za zaščito finančnih interesov Unije. Komisija bo zagotovila nadaljnja priporočila o ključnih ukrepih, ki jih je mogoče sprejeti za zagotovitev hitrega izvajanja naložb ter pomoč državam članicam pri izvajanju načrtov za okrevanje in odpornost prek instrumenta za tehnično podporo.

Sredstva, ki jih bodo države članice prejele na podlagi mehanizma za okrevanje in odpornost, bodo dopolnjevala sredstva, ki jih običajno prejmejo v okviru kohezijske politike EU ali iz drugih virov EU. Za zagotovitev doslednosti in sinergij bodo lahko države članice združevale financiranje iz različnih instrumentov, če ne bo prihajalo do dvojnega financiranja in če bodo države članice v svojih načrtih za okrevanje in odpornost prikazale različne vire financiranja. Pomembno bo, da države članice vzpostavijo trdne mehanizme za koordinacijo, in sicer tako v fazi načrtovanja kot tudi izvajanja, ter zagotovijo široko zastavljen dialog z zainteresiranimi stranmi ter regionalnimi, gospodarskimi in socialnimi partnerji. Mehanizem za okrevanje in odpornost se lahko uporablja tudi za spodbujanje zasebnih naložb, na primer skupaj z InvestEU ali z misijami in partnerstvi programa Obzorje Evropa. Mehanizem za okrevanje in odpornost bo zlasti koristil projektom, ki se izvajajo na nacionalni ravni in so večjega obsega. Ker naj bi se sredstva v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost dodelila do leta 2023, se lahko države članice osredotočijo na tiste projekte, ki so v precej napredni fazi priprave.

V. Združitev vseh delov evropskega semestra, da bi se osredotočili na reforme in naložbe

Evropski semester in novi mehanizem za okrevanje in odpornost sta neločljivo povezana. Ocena načrtov za okrevanje in odpornost bo preverjena glede na priporočila za posamezne države. Glede na to, da se bodo roki iz evropskega semestra ter mehanizma za okrevanje in odpornost prekrivali, je treba evropski semester začasno prilagoditi izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost.

Načrti za okrevanje in odpornost bodo postali glavni referenčni dokument o političnih pobudah držav članic, usmerjenih v prihodnost. Glede na dopolnjevanje s semestrom ter za racionalizacijo vsebine in števila zahtevanih dokumentov bi morale države članice nacionalni reformni program ter načrt za okrevanje in odpornost predložiti v enem samem skupnem dokumentu. Ta dokument bo zagotovil pregled reform in naložb, ki jih bo država članica izvedla v naslednjih letih v skladu s cilji mehanizma za okrevanje in odpornost. Za države članice, ki bodo svoje načrte za okrevanje in odpornost predložile leta 2021, bo Komisija predlogom za izvedbene akte Sveta priložila analitične dokumente, v katerih bo ocenila vsebino načrtov za okrevanje in odpornost. Ti dokumenti bodo leta 2021 nadomestili poročila o državah v okviru evropskega semestra. Sveženj predlogov za izvedbene akte in ocen držav z novim poudarkom bo objavljen postopoma, odvisno od zadevnega izvajanja načrtov za okrevanje in odpornost ter dokončanja ocen Komisije.

Glede na to, da so načrti za okrevanje in odpornost celoviti in usmerjeni v prihodnost, Komisiji v letu 2021 ne bo treba predlagati priporočil za posamezne države za tiste države članice, ki bodo predložile tak načrt. Komisija bo leta 2021 kljub temu predlagala

priporočila o proračunskem stanju držav članic, kot je predvideno v Paktu za stabilnost in rast. Izvajanje reform se bo še naprej spremljalo na podlagi priporočil za posamezne države iz prejšnjih let.

Velik upad gospodarske rasti, ki ga je povzročila kriza zaradi COVID-19, bo ustvaril tveganja novih makroekonomskih neravnotežij, zlasti zaradi povečanja zadolženosti podjetij in gospodinjstev, ki se lahko nato prelije v finančni sektor. Zato se bo moral nadzor v okviru postopkov v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji v prihodnjem ciklu osredotočiti na ta hitro nastajajoča tveganja. To bo osrednja tema poročila o mehanizmu opozarjanja, pripravljenega novembra 2020. Komisija bo skupaj z oceno programov stabilnosti in konvergenčnih programov, ki jih morajo države članice predložiti do konca aprila 2021, objavila tudi poglobljene preglede, v katerih bo ocenila stanje glede neravnotežij za izbrane države članice.

Trenutno se izvaja poprogramski nadzor za oceno gospodarskih, fiskalnih in finančnih razmer na Cipru, Irskem, v Španiji in na Portugalskem, da bi se opredelila morebitna tveganja za njihovo sposobnost odplačevanja. To vključuje poročanje vsakih šest mesecev⁷. V primeru Grčije se okrepljeni nadzor izvaja od konca programa za makroekonomsko prilagoditev avgusta 2018. Zaradi uvedbe mehanizma za okrevanje in odpornost bo pomembno zagotoviti skladnost med instrumenti, čim bolj zmanjšati breme poročanja in preprečiti nepotrebno podvajanje, hkrati pa zagotoviti skladnost z različnimi pravnimi in institucionalnimi zahtevami. Komisija bo poročanje v okviru poprogramskega in okrepljenega nadzora čim bolj uskladila z racionaliziranim časovnim razporedom evropskega semestra. Od jeseni 2020 bo Komisija v okviru širših svežnjev gospodarskega in fiskalnega nadzora novembra in maja objavila polletna poročila o poprogramskem nadzoru in dve četrtletni poročili o Grčiji.

VI. Zaključek

Ključnega pomena bo, da države članice čim prej začnejo široko zastavljen dialog o politikah, v katerega bodo vključeni socialni partnerji in vse druge ustrezne zainteresirane strani, da pripravijo svoje načrte za okrevanje in odpornost. Nacionalna odgovornost bo bistven predpogoj za uspešno izvajanje mehanizma ter zagotovitev dolgotrajnega uspeha na nacionalni ravni in verodostojnosti na evropski ravni. Komisija je v tesnem sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi in zadevnimi zainteresiranimi stranmi pripravljena pomagati pri posvetovanjih in prizadevanjih za ozaveščanje na vseh ravneh ter po potrebi s tehnično podporo. Države članice spodbuja, naj tesno sodelujejo z njenimi službami, da bodo o osnutkih načrtov razpravljale že v zgodnji fazi. Za zagotovitev skladnosti med načrti držav članic bodo te prejele dodatne smernice služb Komisije o tem, kako najbolje predstaviti svoje načrte za okrevanje in odpornost. Komisija si bo v okviru rednega ekonomskega dialoga hkrati izmenjevala mnenja z Evropskim parlamentom o stanju okrevanja.

Zagon mehanizma za okrevanje in odpornost je skupen podvig, ki zajema številne vzporedne ukrepe. Komisija poziva Evropski parlament in Svet, naj čim prej dosežeta dogovor o zakonodajnem aktu, da bo mehanizem lahko začel delovati 1. januarja 2021.

⁷ Uredba (EU) št. 472/2013.